

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 121/2025-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1. [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], 2. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

3. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

4. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 5. [REDACTED],

[REDACTED], [REDACTED], 6. [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], 7. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], 8. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 9. [REDACTED],

[REDACTED], [REDACTED], 10. [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], [REDACTED], 11. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], 12. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], 13. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

14. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 15. [REDACTED],

[REDACTED], [REDACTED], 16. [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], [REDACTED], 17. [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], 18. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], 19. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 20. [REDACTED],

[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 21. [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], [REDACTED], 22. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], 23. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], 24. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 25. [REDACTED],

[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 26. [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], [REDACTED], 27. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], [REDACTED], 28. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], 29. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], 30. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

31. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

32. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 33. [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], [REDACTED], 34. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], 35. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], 36. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], 37. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

[REDACTED], 38. [REDACTED],
[REDACTED], 39. [REDACTED], [REDACTED],
[REDACTED], 40. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],
[REDACTED], 41. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],
[REDACTED], 42. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 43. [REDACTED],
[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 44. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],
[REDACTED], [REDACTED], 45. [REDACTED], [REDACTED],
[REDACTED], 46. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],
[REDACTED], 47. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 48. [REDACTED],
[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 49. [REDACTED],
[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 50. [REDACTED],
[REDACTED], [REDACTED], 51. [REDACTED], [REDACTED],
[REDACTED], [REDACTED], 52. [REDACTED], [REDACTED],
[REDACTED], 53. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 54. [REDACTED],
[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], 55. [REDACTED], [REDACTED],
[REDACTED], [REDACTED], 56. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],
[REDACTED] a 57. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

zastúpených Advokátska kancelária Maslák, s. r. o. , Šúrska 716/5, Modra, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/83/2023 z 26. augusta 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. decembra 2024 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rovnosť v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny zrušujúcim uznesením najvyššieho súdu v civilnom spore, ktoré navrhujú zrušiť.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sú v procesnom postavení žalovaných stranou v spore, ktorý začal v roku 2002 na Okresnom súde Svidník (konanie je v súčasnosti vedené na Okresnom súde Bardejov, pozn.) žalobou žalobkyne – Slovenskej republiky, konajúcou prostredníctvom LESY Slovenskej republiky, š. p., Banská Bystrica. Žalobkyňa sa domáhala proti pôvodne označenému žalovanému Združenie vlastníkov lesa, Pozemkové spoločenstvo Príkra, určenia vlastníckeho práva k viacerým nehnuteľnostiam. V priebehu konania súd vyniesol dva rozsudky, pričom prvý rozsudok okresného súdu z 19. decembra 2005 bol zrušený uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/54/2006 z 29. novembra 2006 a vec bola vrátená na okresný súd.

3. Okresný súd v poradí druhým rozsudkom č. k. 1C/394/2002-2276 z 13. júna 2018 v spojení s opravným uznesením z 3. októbra 2019 („druhý rozsudok okresného súdu“) zamietol žalobu a o trovách konania rozhodol tak, že žalovaným v 6., 14., 44., 48., 52., 75. a 79. rade bola priznaná náhrada trov konania v rozsahu 100 %. Okresný súd odôvodnil zamietnutie žaloby nedostatkom pasívnej legitímácie na strane žalovaných, okruh žalovaných žalobkyňou upravený nebol, pričom žalobkyňa vôbec nereagovala na zmeny na žalovanej strane v priebehu konania. Proti druhému rozsudku okresného súdu podala žalovaná odvolanie.

4. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 9Co/7/2020 z 25. marca 2021 druhý rozsudok okresného súdu potvrdil a žalovaným priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Zároveň rozhodol o pokračovaní v konaní s právnymi nástupcami žalovaných v rade 12., 14., 15., 17., 41., 56. a 78. V odôvodnení krajský súd konštatoval, že na strane žalovaných nebol uvedený ich úplný okruh, ak teda okresný súd z tohto dôvodu žalobu zamietol, jeho rozhodnutie zodpovedá procesnej aktivite žalobkyne, ktorá mala dostatočný časový priestor na úpravu okruhu strán sporu.

5. Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktoré odôvodnila poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pretože jej súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V konkrétnosti namietala, že okresný súd si nesplnil svoju zákonom uloženú povinnosť podľa § 183 ods. 4 CSP, keď ju nevyrozumel o nevyhovení jej návrhu na odročenie pojednávania nariadeného na 13. jún 2018. Tým jej okresný súd odňal možnosť zúčastniť sa na pojednávaní. Žalobkyňa ďalej namietala, že krajský súd nerozhodol o jej návrhu na zmenu žaloby týkajúcu sa pasívnej legitímácie strán sporu, ale túto chybu jej vytkol a dokonca to považoval za dôvod na nevyhovenie žalobe.

6. Najvyšší súd dospel k záveru, že nesprávnym postupom okresného súdu, ktorý žalobkyni neoznámil negatívne rozhodnutie o jej návrhu na odročenie pojednávania, došlo k založeniu vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Zároveň zistil, že krajský súd konal so stranou konania – žalovanou v 64. rade a vo veci rozhodoval po tom, keď táto stratila procesnú subjektivitu, pretože 21. novembra 2018 zomrela. Najvyšší súd preto zrušil rozsudok krajského súdu, aj druhý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

II.

Argumentácia sťažovateľov

7. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti proti uzneseniu najvyššieho súdu argumentujú tým, že najvyšší súd nemal dovolanie prejednať, pretože bolo podané neoprávnenou osobou, a navyše konal s nežijúcimi osobami. Tým zasiahol do právnej istoty sťažovateľov, pričom konanie trvá už 22 rokov. Podľa sťažovateľov dovolanie žalobkyne malo byť odmietnuté podľa § 447 písm. b) CSP ako podané neoprávnenou osobou. Poukazujú na postup najvyššieho súdu, ktorý 26. apríla 2023 vrátil spis okresnému súdu bez rozhodnutia o dovolaní z dôvodu vád splnomocnenia právnej zástupkyne žalobkyne. Vada spočívala v tom, že k elektronickému dovolaniu žalobkyne bolo priložené splnomocnenie právnej zástupkyne bez autorizácie. Zároveň najvyšší súd poukázal na to, že v obsahu splnomocnenia právnej zástupkyne žalobkyne je chybné označené číslo konania na okresnom súde, ktorého sa dané dovolanie týka. Podľa sťažovateľov pokyn okresnému súdu

na odstránenie uvedených väd plnomocenstva žalobkyne narušil princíp rovnosti strán. Sťažovatelia tiež poukazujú na chybné označenie žalobkyne v pôvodnom plnomocenstve, ako aj novom plnomocenstve, ktoré predložila právna zástupkyňa žalobkyne po výzve okresného súdu. Podľa sťažovateľov najvyšší súd porušil ich základné právo na spravodlivý proces, pretože prejednával dovolanie, ktoré podala neoprávnená osoba bez riadneho plnomocenstva. Tým zvýhodnil stranu žalobcu na úkor žalovaných, teda aj sťažovateľov.

8. Ak keď najvyšší súd konštatoval, že žalovaní v 17., 21., 40., 64. a 69. rade po vydaní rozhodnutia krajského súdu zomreli, no s ich postavením v dovolacom konaní sa dovolací súd nijako nevysporiadal. Okrem toho aj žalované v rade v 81. až 84. rade pred či v priebehu dovolacieho konania stratili procesnú spôsobilosť v dôsledku úmrtia, no najvyšší súd s nimi konal, pričom ako ich právneho zástupcu uviedol advokáta, ktorý bol 15. septembra 2009 vyčiarknutý zo zoznamu advokátov z dôvodu úmrtia.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práv sťažovateľov napadnutým uznesením na základe dovolania žalobkyne, na ktoré podľa sťažovateľov nemal najvyšší súd prihliadať, pretože bolo podané neoprávnenou osobou. Najvyšší súd napadnutým uznesením zrušil rozsudky okresného a krajského súdu, vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie z dôvodu vady zmätočnosti a nezohľadnenia straty procesnej subjektivity niekoľkých žalovaných. Napadnuté rozhodnutie má kasačnú povahu. Ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade preskúmavania právoplatne skončených vecí (IV. ÚS 187/09, III. ÚS 421/2016, III. ÚS 855/2016). Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie „je výsledkové“, čo znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

10. Tieto závery neplatia bezvýnimočne, keďže aj kasačné rozhodnutie všeobecného súdu môže byť spôsobilé porušiť základné právo účastníka konania. Aj vydanie procesného rozhodnutia všeobecným súdom je potrebné považovať za súčasť poskytovania súdnej ochrany. K zrušeniu kasačného rozhodnutia však ústavný súd pristupuje len vtedy, keď dôvody na tento krok sú natoľko závažné, že sa blížia zmätočným záťažiam konania, čím znehodnocujú ďalšie konanie, alebo ak by išlo o veľmi pevnú hmotnoprávnu pozíciu preskúmaného kasačného rozhodnutia (IV. ÚS 602/2020). Môže ísť aj o situáciu, keď by namietané pochybenie zaťažilo celý ďalší proces takou zásadnou vadou, ktorá by už nebola reparovateľná v ďalšom konaní (III. ÚS 46/2013, I. ÚS 227/2018).

11. V kontexte uvedených východísk s prihliadnutím na argumentáciu sťažovateľov sa ústavný súd zameril na posúdenie ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, najmä na posúdenie, či účinky jeho dovolacej právomoci sú zlučiteľné so základným právom sťažovateľov na súdnu ochranu, resp. so zásadami spravodlivého procesu. Ďalej prihliadol na to, či argumenty uplatnené v ústavnej sťažnosti budú môcť sťažovatelia uplatniť v ďalšom konaní s ohľadom na závažnosť právneho názoru dovolacieho súdu.

12. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že dôvodom kasácie rozsudkov súdov nižšieho stupňa bola existencia identifikovanej vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúcej v tom, že okresný súd (bezodkladne) neoznámil negatívne rozhodnutie o návrhoch žalobkyne na odročenie pojednávania nariadeného na 13. jún 2018 na ňou uvedenú kontaktnú adresu. Okresný súd pojednával v neprítomnosti žalobkyne, resp. jej právnej zástupkyne, a po prejednaní veci vyhlásil uznesením dokazovanie za skončené, na čo vyhlásil rozsudok vo veci samej. Tento nesprávny procesný postup okresného súdu odobril aj krajský súd, ktorý rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny. Najvyšší súd taktiež poukázal na to, že krajský súd konal ako so stranou sporu žalovanou v 64. rade, ktorá v tom čase nebola už nositeľkou procesnej subjektivity, čím zaťažil svoje rozhodnutie taktiež vadou zmätočnosti.

13. Ústavný súd predovšetkým poukazuje na to, že v namietanom uznesení sa najvyšší súd vôbec nezaoberal právnym posúdením merita veci a ním identifikovaný a konštatovaný nesprávny procesný postup súdov nemá súvis s postupom pri odstraňovaní väd plnomocenstva právnej zástupkyne žalobkyne, ktorý namietajú sťažovatelia. Podstatné je, že dovolanie podala elektronickou formou advokátka žalobkyne, pričom vadou bolo postihnuté len plnomocenstvo na zastupovanie žalobkyne. Pokiaľ by najvyšší súd uvedenú vadu nezvratne sankcionoval tým, že by právnú zástupkyňu žalovanej nevyzval, resp. nedal pokyn na odstránenie väd plnomocenstva a na dovolanie by neprihliadol či odmietol podľa § 447 CSP, konal by neprimerane prísne. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že pokiaľ je prípustné odstraňovať vady listinných podaní, a to aj pri nedostatku podpisu (II. US 350/2021) alebo nedostatku plnomocenstva (najvyšší súd sp. zn. 1Cdo/152/2010), nie je rozumný dôvod na to, aby to pri elektronických podaniach nebolo možné.

14. Najvyšší súd v napadnutom uznesení nevyslovil taký záväzný právny názor v merite veci, ktorým by bolo vopred predurčené rozhodnutie okresného súdu (prípadne neskoršie rozhodnutie krajského súdu) o žalobe spôsobom, ktorý by eventuálne mohol mať pre sťažovateľov pri prípadnom ústavne-súdnom prieskume meritórneho rozhodnutia neodstrániteľné následky. Uznesenie najvyššieho súdu teda nepatrí do skupiny rozhodnutí, ktoré by pre sťažovateľov vytvorili už nereparovateľný právny stav, ktorého náprava by po skončení celého konania nebola účelnou. Postup najvyššieho súdu spočívajúci v kasácii rozhodnutí súdov nižšej inštancie z dôvodu zistenej vady zmätočnosti hodnotí ústavný súd ako ústavne udržateľný. V danej veci má totiž relevanciu tá skutočnosť, že súdne konanie ešte neskončilo a sťažovatelia nestratia pri prípadnom neúspechu v konaní pred súdom prvej inštancie či eventuálne krajským súdom možnosť predložiť svoju argumentáciu proti prijatým rozhodnutiam.

15. Z týchto dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľov pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), keďže aktuálne právomoc (primárne) okresného súdu predchádza právomoci ústavného súdu. Kasačné rozhodnutie najvyššieho súdu nevykazuje známky excesívnosti, na základe ktorej by ústavný súd mohol pristúpiť k výnimke zo zásady subsidiarity svojej právomoci oproti právomoci všeobecných súdov.

16. Druhým najvyšším súdom konštatovaným dôvodom zmätočnosti preskúmaného konania bola skutočnosť, že pred vydaním rozsudku krajský súd konal so žalovanou v rade 64., ktorá stratila

svoju procesnú spôsobilosť. Tento procesný nedostatok, teda nesplnenie zákonom ustanovených podmienok konania, sám osebe predstavuje dôvod na zrušenie dovolaním napadnutého rozsudku krajského súdu, pričom splnenie podmienok konania skúma aj dovolací súd z úradnej povinnosti. Vo vzťahu k uvedenej argumentácii bolo možné preto ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietnuť aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. februára 2025

Robert Šorl
predseda senátu